

DECIZIE

10 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Vladimir Arseni,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Arseni împotriva Comisiei Electorale Centrale privind obligarea eliberării listelor de subscripție și constatarea faptului lipsirii de dreptul de a fi ales,
împotriva încheierii din 05 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Vladimir Arseni împotriva Comisiei Electorale Centrale privind obligarea eliberării listelor de subscripție și constatarea faptului lipsirii de dreptul de a fi ales,

c o n s t a t ă :

La 01 octombrie 2020 Vladimir Arseni a depus contestație la Curtea de Apel Chișinău, prin care a solicitat obligarea eliberării listelor de subscripție și constatarea faptului lipsirii de dreptul de a fi ales.

Prin încheierea din 02 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a stabilit reclamantului Vladimir Arseni un termen până la 04 octombrie 2020, ora 10:00 pentru înlăturarea neajunsurilor stabilite, și anume: prezentarea copiei actului de identitate al reclamantului și indicarea adresei de domiciliu al acestuia; indicarea denumirii pârâtului în calitate de autoritate publică și sediul acesteia; identificarea prin prisma art. 17 Cod administrativ dreptul concret vătămat stabilit de lege prin activitatea publică pârâtă: indicarea circumstanțelor de fapt și de drept pe care își întemeiază pretențiile și enumerarea tuturor probelor pe care reclamantul le deține și le poate prezenta. Totodată, s-a comunicat reclamantului/ contestatarului Vladimir Arseni că în cazul în care în termenul indicat nu vor fi înlăturate neajunsurile menționate, instanța va examina din oficiu admisibilitatea acțiunii, fără ședință de judecată. (f.d.14-15)

La 03 octombrie 2020 Vladimir Arseni a depus anexă la contestație și cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate a art. 72 alin.(3) Cod electoral, prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 72 alin.(3) Cod electoral, strămutarea cauzei la Curtea de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 05 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Vladimir Arseni împotriva Comisiei Electorale Centrale privind obligarea eliberării listelor de subscripție și constatarea faptului lipsirii de dreptul de a fi ales.

La 06 octombrie 2020, Vladimir Arseni prin intermediul poștei electronice a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 05 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii instanței de apel și strămutarea cauzei la Curtea de Apel Chișinău sau la o altă instanță de apel din Republica Moldova cu indicarea de a ridica excepția de neconstituționalitate a art. 72 alin.(3) Cod electoral, deoarece contravine art. 20 al Constituției Republicii Moldova.

În motivarea recursului recurentul a indicat că încheierea instanței de apel contestată este ilegală, deoarece Codul electoral clar prevede forma și conținutul contestației. Iar, Constituția Republicii Moldova prevede accesul liber la justiție și dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești.

La 07 octombrie 2020 la adresa electronică a Comisiei Electorale Centrale a fost expediată copia recursului declarat de Vladimir Arseni cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 08 octombrie 2020 Comisia Electorală Centrală a depus referință împotriva cererii de recurs, prin care a solicitat respingerea recursului declarat de Vladimir Arseni și menținerea încheierii instanței de apel.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

La caz, se contestă acțiunile Comisiei Electorale Centrale în perioada electorală.

Așadar, speței îi sunt aplicabile prevederile Codului electoral, care, la art. 74 alin.(6), prevede expres că împotriva hotărârii instanței de judecată poate fi depus un apel în termen de o zi de la pronunțare, iar împotriva deciziei instanței de apel – un recurs în termen de o zi de la pronunțare.

Încheierea recurată a fost pronunțată și expediată părților prin intermediul poștei electronice la 05 octombrie 2020, iar recurentul Vladimir Arseni a depus cererea de recurs prin intermediul poștei electronice la 06 octombrie 2020 (f.d. 27, 29-30).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen.

Conform art. 73 alin. (7) Cod electoral, contestațiile depuse la instanțele de judecată se examinează în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și ale Codului administrativ.

Iar conform art. 74, alin. (1) Cod electoral, instanța de judecată adoptă și pronunță hotărârea în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și ale Codului administrativ.

Astfel, conform art. 243 alin. (2) din Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție nu consideră oportun de a cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. a) din Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: declară recursul inadmisibil.

La examinarea admisibilității recursurilor împotriva încheierilor se aplică prevederile art.236 Cod administrativ.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când: motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Conform art.233 alin.(1) Cererea de apel trebuie să conțină datele prevăzute la art.211 alin.(1) lit.a)–d) și să indice hotărîrea care se contestă cu apel.

Iar conform art. art.211 alin.(1) lit.f) Cod administrativ, în cererea de chemare în judecată se indică circumstanțele de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază pretenția.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că Vladimir Arseni a contestat cu recurs încheierea din 05 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Vladimir Arseni împotriva Comisiei Electorale Centrale privind obligarea eliberării listelor de subscripție și constatarea faptului lipsirii de dreptul de a fi ales.

Instanța de recurs remarcă faptul că Vladimir Arseni în cererea de recurs nu a indicat circumstanțele de fapt și de drept pe care își întemeiază recursul, or, în lipsa acestor elemente obligatorii, instanța de recurs este în imposibilitate de a verifica legalitatea încheierii contestate.

În circumstanțele date, cererea de recurs depusă de către Vladimir Arseni contravine în mod vădit prevederilor art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) Cod administrativ.

Totodată, se va reține că părțile în proces trebuie să fie diligente, să se informeze de soarta dosarului și să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

La caz, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că Vladimir Arseni înaintând recursul nemotivat la 06 octombrie 2020 a avut suficient timp pentru a depune motivarea recursului, or, recursul a fost numit spre examinare pentru 10 octombrie 2020, informația despre data examinării recursului fiind plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

Prin urmare, recurentul era obligat de a depune cererea de recurs cu indicarea esenței și temeiurilor acestuia în termen, adică până la data examinării propriu-zisă a recursului, însă nu și-a exercitat dreptul procedural respectiv în mod corespunzător.

Instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că recurentul, fiind conștient că a depus încă la 06 octombrie 2020 doar cererea de recurs nemotivată, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de aceasta.

Totodată în cauza Weissman și alții versus România (nr. 63945/00 din 24 mai 2006), Curtea a indicat că statele urmează să respecte un just echilibru între interesul de a promova o bună administrare a justiției și pe de altă parte interesul reclamantilor de a prezenta argumentele lor în fața tribunalelor naționale.

Astfel, instanța de recurs remarcă ca fiind indubitabilă obligația recurentului de a întocmi cererea de recurs în conformitate cu cerințele legii, aceasta fiind necesară într-o societate democratică și urmărește scopul unei bune administrări a justiției în stat, iar restituirea recursului nefiind disproporționată în raport cu acest scop.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Din considerentele menționate și având în vedere că Vladimir Arseni a depus cerere de recurs contrar dispozițiilor art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) Cod administrativ, adică până la data examinării recursului nu a depus și motivarea acestuia, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia necesității declarării inadmisibile a recursului declarat împotriva încheierii din 05 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 243 alin. (1) lit. a), Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se declară inadmisibil recursul depus de Vladimir Arseni împotriva încheierii din 05 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Arseni împotriva Comisiei Electorale Centrale privind obligarea eliberării listelor de subscripție și constatarea faptului lipsirii de dreptul de a fi ales.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Victor Burduh

Nina Vascan